

Co NC A

Consell Nacional
de la Cultura i de les Arts

HORARI D'HIVERN

Del 21 de setembre al 20 de juny

de dimarts a divendres, de 10 h a 13 h i de 16 h a 19 h
dissabtes, d'11 h a 14 h i de 17 h a 19 h
diumenges, d'11 h a 14 h

HORARI D'ESTIU

Del 21 de juny al 20 de setembre

de dimarts a divendres, de 10 h a 13 h i de 17 h a 20 h
dissabtes, d'11 h a 14 h i de 17 h a 20 h
diumenges, d'11 h a 14 h

DIES DE TANCAMENT

1 i 6 de gener, 2 i 4 d'abril, 1 de maig, 21 de juny i 25 i 26 de desembre

SERVEI EDUCATIU

L'Espai ofereix visites comentades amb tallers complementaris per
als centres educatius.

AMICS DE L'ESPAI GUINOVART

Informació i subscripcions | Tel. 973 39 27 31

INFORMACIÓ I CONCERTACIÓ DE VISITES EN GRUP
Reserva anticipada Tel i Fax: 973 39 09 04

PATROCINA

ESPAI
GUINOVART
AGRAMUNT
I URGELL LLEIDA

Plaça del Mercat, s/n Tel | Fax: 973 39 09 04
25310 Agramunt A/e: info@espai.guinovart.es

Jaume Pitarch

Cinc misteris

Cicle L'or del temps
lordelttemps.wordpress.com

8 agost | 26 setembre 2010
Agramunt (Lleida)

Jaume Pitarch
Cinc misteris

El temps no es pot aturar. Aquells que se senten angoixats pel seu avanç diuen que és inexorable. Aquells que pretenen assolir la saviesa empen diverses estratègies de meditació que l'estiren o el neguen. En el dia a dia, els mortals no ens fem preguntes i anem fent la viu-viu. Entre aquestes opcions, hi ha la possibilitat de celebrar i posar en evidència la seva essència ambivalent gràcies a una aproximació lateral, insòlita: la paradoxa, que crea una interrupció, un curtcircuit en el pensament i en les rutines de la consciència. És un lapse breu, com la metàfora il·luminadora dels poetes surrealistes, que ens endinsa en la natura irresoluble de les qüestions fonamentals sobre l'ésser i el món, entre les quals la del temps sembla, potser, la primera.

Bona part del treball de Jaume Pitarch s'ocupa, amb la sorpresa i l'absurd, de les diverses formes del temps, i tracta no d'atrapar-lo, sinó de deixar que es manifesti, que aparegui subtilment. Si en algunes de les seves obres l'equilibri semblava una manera de fixar el temps i l'espai, amb *Cinc misteris* (un rosari que circula en una màquina-arquitectura de joguina), el capritxós dinamisme, produït en un circuit tancat, sembla referir-se a la continuïtat i al canvi, a l'avanç del temps. S'hi reuneixen l'entreteniment, la distracció juganera que ens separa del temps amb la concentració espiritual de l'oració. Monotonía i divertiment, el joc de l'infant i la malenconia del vell, es retroben en una arquitectura hipnòtica.

El problema del moviment ininterromput, generat per una mena de raó interna feta de regularitat i lleus canvis seqüencials, ens evoca una art que es fa en el temps: la música. Proposo dues bandes sonores possibles per a la peça de Pitarch que plantegen preguntes sobre el ritme, la monotonía i la seva variació, sobre el canvi i la forma, sobre la repetició i la seva estranya bellesa. L'una podria ser els *Mouvements perpétuels* (1918), de Francis Poulenc, que reinterpretaven la tradició del *perpetuum mobile* musical i l'empeltaven amb una mena d'ironia mecànica, entre cubista i dadaïsta, afí a Marcel Duchamp. L'altra podria ser *Six pianos* (1973), de Steve Reich, amb la seva reducció minimalista de la melodia i l'estructura compositiva basada en la regulació de la reiteració. Aquestes músiques, com la peça de Pitarch, tenen en comú una curiosa companyonia amb el rellotge tradicional, mecànic, i el seu tic-tac avui desaparegut que encara associem al pas del temps i que ens figurem com el resultat d'una petita i amagada enginyeria d'alambinada lògica que converteix els seus desplaçaments laberíntics en la pauta d'instantants reiterats que lliguem a la noció del temps. La peça de Pitarch és una mica tot això: una escultura, un diagrama lògic, una màquina rítmica, una futilitat i una pregunta.

Àlex Mitrani

Jaume Pitarch
Cinco misterios

El tiempo no se puede parar. Los que se sienten agobiados por su avance dicen que es inexorable. Los que aspiran a la sabiduría usan varias estrategias de meditación que lo estiran o lo niegan. En el día a día, los mortales no nos hacemos preguntas y vamos tirando. Entre estas opciones, cabe la posibilidad de celebrar y poner en evidencia su esencia ambivalente gracias a una aproximación lateral, insólita: la paradoja, que crea una interrupción, un cortocircuito en el pensamiento y en las rutinas de la conciencia. Es un lapso breve, como la metáfora iluminadora de los poetas surrealistas, que nos adentra en la naturaleza irresoluble de las cuestiones fundamentales sobre el ser y el mundo, entre las cuales la del tiempo parece, quizá, la primera.

Buena parte del trabajo de Jaume Pitarch se ocupa, con la sorpresa y el absurdo, de las varias formas del tiempo, y trata no de atraparlo, sino de dejar que se manifieste, que aparezca sutilmente. Si en algunas de sus obras el equilibrio parecía una manera de fijar el tiempo y el espacio, con Cinco misterios (un rosario que circula en una máquina-arquitectura de juguete), el caprichoso dinamismo, producido en un circuito cerrado, parece referirse a la continuidad y al cambio, al avance del tiempo. En él se reúnen el entretenimiento, la distracción juguetona que nos separa del tiempo con la concentración espiritual de la oración. Monotonía y divertimento, el juego del niño y la melancolía del viejo, se reencuentran en una arquitectura hipnótica.

El problema del movimiento ininterrompido, generado por una suerte de razón interna hecha de regularidad y leves cambios secuenciales, nos evoca un arte que se hace en el tiempo: la música. Propongo dos bandas sonoras posibles para la pieza de Pitarch que plantean preguntas sobre el ritmo, la monotonía y su variación, sobre el cambio y la forma, sobre la repetición y su extraña belleza. Una podría ser los Mouvements perpétuels (1918), de Francis Poulenc, que reinterpretaban la tradición del perpetuum mobile musical y lo injertaban en una suerte de ironía mecánica, entre cubista y dadaísta, afín a Marcel Duchamp. Otra podría ser Six pianos (1973), de Steve Reich, con su reducción minimalista de la melodía y la estructura compositiva basada en la regulación de la reiteración. Estas músicas, como la pieza de Pitarch, tienen en común una curiosa camaradería con el reloj tradicional, mecánico, con su tic-tac hoy desaparecido que aún asociamos al paso del tiempo y que nos figuramos como el resultado de una pequeña y escondida ingeniería de alambicada lógica que convierte sus desplazamientos laberínticos en la pauta de instantes reiterados que ligamos a la noción del tiempo. La pieza de Pitarch es un poco todo ello: una escultura, un diagrama lógico, una máquina rítmica, una futilidad y una pregunta.

Àlex Mitrani

La Fundació Privada Espai Guinovart d'Agramunt es complaü a convidar-vos a l'exposició

Jaume Pitarch
Cinc misteris

La inauguració de l'exposició tindrà lloc el diumenge dia 8 d'agost a les 12.30 h.

L'exposició romandrà oberta del 8 d'agost al 26 de setembre de 2010.

Cicle L'or del temps

Partint de l'epítafi del poeta André Breton «Jo busco l'or del temps», presentem les propostes d'artistes de generacions i de perfils diversos que reflexionen sobre el sentit i la funció de la temporalitat en relació amb la consciència individual, la història col·lectiva o el procés del treball creatiu.

Daniel Argimon, Jordi Abelló, Jaume Pitarch, Ignasi Aballí, Josep Guinovart, Quim Tarrida.
A cura d'Àlex Mitrani.
lordeltemps.wordpress.com

PROPERES EXPOSICIONS

Ignasi Aballí
10 octubre - 15 desembre 2010

Josep Guinovart
10 octubre - 1 març 2011